

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 14 Vol. IV.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS. 5 d. Balandžio - April, 1917 m.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

4 cents per copy

Metas 4.

Linkime Visiems Lietuviams Linksmu Velyku!

VELYKOS

Kas nelaukia Velykų? Visi jų laukia. Dideli ir maži kalba apie Velykų atėjimą. Net ir gamta prijausdamas šventės linksmybę lyg tyčia prisiruošia, numeta nuo savęs sunkų nesmagų žiemos aprėdą. Viskas pradeda atgyti. Ir anot mūsų poeto, Margelio, su atėjimu Velykų: —

„...regis, kad rojus sugrįžo ant žemės. Pražuvo senieji ir vargai; Nušvito nuo sielvartų vėjas aptemęs. Pradžiuo be skyri. Taigi ir vaikai.“

Taip tai Velykos yra labai linksma šventė. Ji šventė yra taipgi ir labai sena. Senų senų laikais pagonyje, t. y. dar prieš Kristų, raudame garbinimą dievaitės Eostre i. e. rytų bei šviesos dievaitės. Musų šventė yra budami stabmeldžiai, irgi duodavo garbę šviesos, ugnies dievaičiui. Garbinimas šviesos dievaičio atsidavė pavasaryje, kuomet šviesa — saulė pradeda but šviesesnė, šiltesnė ir, budinanti visą gamtą iš ilgo miego. To dievaičio, ar dievaitės, garbinimas beabejo paėjo iš tolimų rytų. Pradžioje, garbinimas, galėt nebūvo pagoniškas. Gal greičiausiai buvo tai garbinimas pirmų Dievo darbų: **sutvėrimo šviesos**. Tik vėliau žmonės tolindamiesi bei užmiršdami tikrąjį Dievą, pradėjo stabus garbinti ir stabmeldiškas šventes švęsti. Beje, juk dar ir šiandien raudame indonijų ir kitokių puslankinių tautų, kurios pamąčiusios anksti ryte saulę puola ant žemės. Tuomi atiduoda garbę šviesai.

Toliau, pas žydus raudame irgi Velykų šventes. Žydams Velykos arba **Pascha**, reiškė išėjimą iš Egipto, perėjimą per Raudonąsias Jures, arba abelnai išsiluosavimą iš vergijos. Laikė šios šventės, žydai statė valgė, arba dar ir dabar kurje tikrai užlaiko, valgo avinėlį. Jų Velykos figuratyviškai reiškė mūsų krikščioniškas Velykas.

Laikė Velykų, galėt nuo senovės, yra užsilikęs paprotis kiaušinius mušti, bei su jais bovintis. O kiek smagumo budavo kitados Lietuvoje — mušti kiaušinius iš atimtinųjų! Nevienas berne

lis ir kepurę palydėdavo už sokių prileidimą į kiaušinio lukštą. O kiek budavo smagumo gauti daug gražių margučių! Mes šioj šalyj to smagumo nematom. Nors čia irgi vartoja kiaušinius per Velykas, ale čion daugiausiai įvairias žaismes su jais žaidžia. Per Velykas kiaušinius vartoja del to, kad kiaušiniai nuo senų senovės reiškė ir reiškia atsiradimą gyvybės. Nunai ir mokslas tvirtina, kad visą gyvybę paeina iš kiaušinio. O šioje šventėje kaip sykis ir švenčiame žmogaus — Dievo prisikėlimą iš numirusių — gyvybės sugrįžimą.

Velykos iš visų švenčių yra linksmiausia šventė delei to, kad pasaulio Išganytojas, t. y. Kristus, atėjo į pasaulį iš kancėlių ir mirė. Prisišikėlė iš numirusių savo galbe. Būvo, tai niekad negirdėtas daiktas, kad kurs nors but savo gale kėlėsis iš numirusių. Kristus nustebeino visą pasaulį. Todėl neberekalo pirmi krikščionys didei džiaugėsi išgirdę savo Mokytojo prisikėlimą. Su jais kartu ir mes šiandien džiaugiamės, nes tikrai žinome, jog Kristus kėlėsis iš grabo. Jisai savo prisikėlimą aiškiai žmonėm parodė, kad Jis yra tikras Dievas, autorius visos gyvybės.

Kristaus iš numirusių prisikėlimą šiandien galima tvirtais argumentais priparodyti. Visupirma, pats Kristus aiškiai pranašavo savo prisikėlimą: „Sunus žmogaus bus išduotas į žmonių rankas; ir jie užmuš Jį, ir Jis trečiojo dienoje kėlėsis vėl.“ (Žiur. Mat. XVII — VI, 22, Mark. IX — 30, Luk. IX — 44.)

Toliau istorija aiškiai mums liudija, kad Kristus buvo ant kryžiaus tikrai numiręs. Apie užsilikimą Jame bent kiek gyvybės nieks tuomet iš kareivių ten buvusių neabejojo. Tik vienas viršininkas norėdamas tikrai persitikrinti su vilyrčia pervėrė Kristaus šoną — širdį. Iš atverto šono tuojau ištekėjo kraujas su vandeniu. Nunai kiekvienas gydytojas tikrina, kad vanduo iš gyvo žmogaus niekuomet neteka. Todėl Kristus be mažiausio abejojimo buvo miręs.

Apie Jo prisikėlimą pirmiausiai liudija aniuolas,

kurs buvo toje vietoje, kur Kristus kunas buvo palaidotas. Įėjusioms moterims, aniuolas tarė: „Nesibijokite: jieskokite Jėzaus Nazariečio nukryžiuoto: prisikėlė, nebėra Jo čia. Štai vieta kame buvo palaidotas.“ (Mark. XVI — 6.)

Tolesnei Jo prisikėlimą liudija patys Jo neprieteliai. Žydų vyresnieji, nekartą girdėję patį Išganytoją apreiškiantį savo prisikėlimą, labai bijojo, kad Jis prisikeltų ir kad per tai visą pasaulį įtikintų. Jie mastė: gal apaštalai pavogti Jo kūną ir potam skelbti jog prisikėlė. Taigi idant tą išvengus, jie užvertė karsto duris tokiu dideliu akmeniu, kad vos keletas vyrų tikrai tegalėjo pajudinti. Ale negana to, jie dar viešą pečėtimą karstą (grabą) užpečėtimo ir pastatė sargus, Rymo kareivius, kurie per tris dienas sergėtų tą vietą. Pada rė viską kad nebut jokio apvimo. Bet kas iš to? Kristus kėlėsi. Sargai persigandę išvirto ir, vėliau sugrįžę Jeruzolimon viską apsakė. Išgirdę apie tai žydų vyresnieji, tuojau sušaukė rodą. Sargai išpasakojo viską apie Kristaus prisikėlimą. Pranešė aiškiai jog Kristus kėlėsi. Kągi žydai daro? Norėdami nutildyti paskalą, jie paperka sargus ir įmokina juos sakyti, kad buk jiems bemiegant Apaštalai atėję pavogę Kristaus kūną. Ale kas nemato čion žydų kvailybės? Tai niekad negirdėtas atsikimas, kad apginkluoti ir pas-

tyti ant saugybos kareiviai but visi sumigę. Arba, kurs nebut padubęs kuomet keliolika vyrų pradėję akmetę risti? Pagaliau, juk už miegojimą tuos kareivius but ant vietos nužudė; o tuomet tarpu dar jiems dovana davė. Apaštalams už vogimą but į kalėjimą padėję ir smarkiai nubaudę už vągystę, vienok jiems nieko nedarė. Taip tai patys Kristaus priešai sustpainiojo savo tokiu pasielgimu ir dar tvirtiau bei aiškiau paliudijo Kristaus prisikėlimą.

Ant galo patsai Kristus savo apsišiekimais liudija savo prisikėlimą. Po prisikėlimo iki į Dangų Užžengimo Jisai daugelį kartų savo Apaštalams ir mokintiniams pasirodė. Kiekvieną abejojantį, Apaštalo Tamo netikėjimas be pamatymo gali per tikrinti. Tamas sakė, jog atsilikėsi, kol pats dasilytėsi prisikėlusio savo Mokytojaus kuno. Pasakius kuomet Kristus pasirodė ir, paliepė idėti pirštus į vinių vietas, Tamas tuojau itikėjo. (Žiur. Sv. Jono XX — 26 29.)

Plačiai but galima buvę Kristaus prisikėlimą išdėstyti. Ale ne tame, mano buvo tikslas. Norėjau tik trumpai nurodyti, jog Kristus tikrai kėlėsi iš numirusių ir, todėl Velykos yra taip labai džiaugsminga bei linksma šventė. Kristaus iš numirusių prisikėlimas yra tai priešašcia mūsų džiaugsmingo Alleliuja.

Besilinksmindami per Velykas nepamirškime savo

VELYKŲ RYTAS.

Pirmą Velykų dieną mūsų bažnyčioje visuomet netilpdavo žmonės. Ne tik bažnyčia buva prisikimšusi bet ir švertorius pilnas. Nežiurint pagada ar lytus.

Mat iškilminga šventė. Bažnyčia per nakt esti atdara. Prie grabo žmoneliai meldžias, poteriauja, aukodami kas kiek išgalėdami ant apieros. Kiti sau saldžiai miega atsišlėję kokiam tamsiam kampelyje, sapnuoja įvairius nesvajotus sapnus. RYTE, kaip prasideda pamaldos su aušra, tai baigiasi apie vidurdienį.

Tuli žmoneliai iš tolesnių kaimų, sueina iš vakaro, subatoje. Kiti išvažiuoja vidurnaktje iš namų. Skubimasi, idant gavus arčiau prie bažnyčios arklus pastatyti, arčiau, parankiau but prie vežimo priedi, dieduliams jų dalį atiduot. Šventiniai greičiau apšventinti ir tam panašiai.

Mūsų parapijos kiekvienas ukininkas, kiekviena šeimyna turėdavo apšventinti per Velykas visokių valgių po truputi. Atsigavėti, pirmą šventės dieną, kožnas paragaudavo šventinių pirdėjų paskum valgydavo šiaip valgius. Nežinia, kas tą madą taip įvedė mūsų parapijoj, kas prisakė taip daryti, tik pildydavo tą ir jau. Kitose parapijose taip nedaravo.

Laponių kaimo ukininkai, nuo pusės gavėnios taisydavosi prie pirmos dienos: vežimus pasigerina, pasitaiso; arklus palapina su geresniu pašaru, idant būtų stipresni, greitesni Velykoms į bažnyčią — iš bažnyčios važiuoti. Nes tą dieną atsilikta daugiausiai lenktynių, išbandymų savų arklių. Kiekvienas vis stengiasi kitą aplenkti, greičiau namon

brangios Tėvynės reikalų, kuri nunai yra neapsakomam varge paskendusi.

Kuom kas išgalime padėkoti. Ale ne tame, mano buvo tikslas. Norėjau tik trumpai nurodyti, jog Kristus tikrai kėlėsi iš numirusių ir, todėl Velykos yra taip labai džiaugsminga bei linksma šventė. Kristaus iš numirusių prisikėlimas yra tai priešašcia mūsų džiaugsmingo Alleliuja.

Besilinksmindami per Velykas nepamirškime savo

parvažiuoti, su šventiniais atsigavėti. Pasekmės to buda dažniausiai tokios: vieni arklus sužeidžia, vežimus sulaužo, arba patį sau kokį sanarį išsisuka. O šventiniai — pavirsta į smulkus trupinėlius skrynelėse. Taip elgdavosi ne tik jaunieji, bet ir seni.

Prie didžiojo altoriaus, už Dievo stalo, ten kur visi ponai per mišias išsėdi, tik kunigas ir prie mišų tarnautojai tū budavo. Ši rytą klupavo ant dešinės kojos atsiklaupęs Jonas Žvairys, si džiaugėsi, kad po sunpo koja laikė pasitiesęs balną, kaip sniegas, skarelę — nosinę, idant nesutepti kelienes, kurias Velykoms tik durnaktje iš namų. Skubimasi, idant gavus arčiau prie bažnyčios arklus pastatyti, arčiau, parankiau but prie vežimo priedi, dieduliams jų dalį atiduot. Šventiniai greičiau apšventinti ir tam panašiai.

Mūsų parapijos kiekvienas ukininkas, kiekviena šeimyna turėdavo apšventinti per Velykas visokių valgių po truputi. Atsigavėti, pirmą šventės dieną, kožnas paragaudavo šventinių pirdėjų paskum valgydavo šiaip valgius. Nežinia, kas tą madą taip įvedė mūsų parapijoj, kas prisakė taip daryti, tik pildydavo tą ir jau. Kitose parapijose taip nedaravo.

Laponių kaimo ukininkai, nuo pusės gavėnios taisydavosi prie pirmos dienos: vežimus pasigerina, pasitaiso; arklus palapina su geresniu pašaru, idant būtų stipresni, greitesni Velykoms į bažnyčią — iš bažnyčios važiuoti. Nes tą dieną atsilikta daugiausiai lenktynių, išbandymų savų arklių. Kiekvienas vis stengiasi kitą aplenkti, greičiau namon

brangios Tėvynės reikalų, kuri nunai yra neapsakomam varge paskendusi. Kuom kas išgalime padėkoti. Ale ne tame, mano buvo tikslas. Norėjau tik trumpai nurodyti, jog Kristus tikrai kėlėsi iš numirusių ir, todėl Velykos yra taip labai džiaugsminga bei linksma šventė. Kristaus iš numirusių prisikėlimas yra tai priešašcia mūsų džiaugsmingo Alleliuja.

Besilinksmindami per Velykas nepamirškime savo

parvažiuoti, su šventiniais atsigavėti. Pasekmės to buda dažniausiai tokios: vieni arklus sužeidžia, vežimus sulaužo, arba patį sau kokį sanarį išsisuka. O šventiniai — pavirsta į smulkus trupinėlius skrynelėse. Taip elgdavosi ne tik jaunieji, bet ir seni.

P. J. Našlaitėlis. Boston, Mass. 1917.

masi prie tos puotos.

— Na, manė jis sau, kad tik greičiau pasibaigtų pamaldos, atleistų iš bažnyčios, tai kad kursiu tai kursiu namo!

Pamaldos lyg tyčia, dar tik prasideda. Po rezurekcijai, kunigas su ministrancijai, nuo grabo, kuris buvo paguldytas babinčiujė, su procesija apėjo aplink bažnyčią tris kartus. Visi varpai, nuo didžiausio iki mažiausio skambina, skleisdami linksmus — paslaptingus garsus. Žmonės iš gilumo širdies gieda su džiaugsmu „Linksmą dieną apturėjom“, ir vis kartodami „alleliuja!“ Viatsiklaupęs Jonas Žvairys, si džiaugėsi, kad po sunpo koja laikė pasitiesęs balną, kaip sniegas, skarelę — nosinę, idant nesutepti kelienes, kurias Velykoms tik durnaktje iš namų. Skubimasi, idant gavus arčiau prie bažnyčios arklus pastatyti, arčiau, parankiau but prie vežimo priedi, dieduliams jų dalį atiduot. Šventiniai greičiau apšventinti ir tam panašiai.

Procesijai apėjus aplink bažnyčią, prasidėjo suma. Raugala Augustas klupavo arti Dievo stalo, pačiam ankštume, kur žmonės visi norėdavo buti, ir meldėsi karštai, tečiaus nuo jo minties nedžiančiu, poteriaujančiu, tad kaip negalėjo nueiti vaikai, kuriuos jis vienas paliko namie bemiegiančius. Karvubas, tečiaus prisiziurėjus, iš arčiaus galima buvo pasitebėti, kad jis tik tyčia su lupomis krutino. Nes kuomet jo lupos krutėjo — čiaupėsi per kožną Velykų naktį, — pirštai stovėjo ant vietos, kuomet tik jis užsižiojė, tuodu pirštu kuriais laikė spaudęs poterėlius, net keliolika poterėlių perleido per save.

Jis čia atvažiuo šį rytą, o moteris atvyko vakar vakare. Nes ji yra prisizadėjusi per kožną Velykų naktį buti bažnyčioje. Jei ji tobutų nepadarus, gal ir po šiai dienai jos dantis geltų skaudėti. Jau dešimti metai lankosi ir iš to džiaugiasi. Laponių kaimas nuo bažnyčios ne labai toli, tad ir Raugalai sumanė vaikūčius palikti bemiegiančius, iki sugrįžė — jie dar miegomėmis kartu. Bet nuo dabar jau mano pradėti virsti į ponus...

Jonui sukosi įvairios mintis jo omenyje; — Ar ištikrųjų tėvas mane mano apvesdinti? mastė sau Jonas. — Jei taip tai reikėtų jieskotis, rinktis mergą! Juk Velykos čia. Pavasaris. Darbininkai reikės samdyti, tad gerai tėvukas ir pasielgtų jei apvesdintų, — darbininkė perdyka liktų.

Jis pervedė per visą bažnyčią prisikimšusią žmonelių, savo akimis, lyg jieskodamas sau mergą, pasidairė aplinkui, bet atsiminęs kur esąs, vėl kalba poterius, lupas krutina.

Žvairys atsiminė jogei šiandien pas juos namuose, svečių bus: Atvyks kunigas dēdė, iš Suvalkijos, ir kiti giminaičiai kartu. Jau čiela sąvaitė, kaip yra rengia

(Tąsa ant pusl. 2-ro).

DIDĖJI FRANCIJOS REVOLIUCIJA

Priežastys Revoliucijos.

Per ilgus, ilgas šimtmečius, Francijos, kaip ir visos Europos, paprastieji žmonės, tai yra, žemesnės luomos, buvo sunkiai spaudžiami, skriaudžiami. Laiks nuo laiko atsiradavo karaliai, kaip Karolis Didis ir kiti, kurie padarė įstatymus apginančius vargulių gyvybes, savastis, suteikiančius jiems šiek tiek tokias teises. Bet kartą tiems geradėjams karaliams numirus, tie įstatymai tankiai buvo ant niek paversti, arba ne keisti taip kad daugiau blogo negu gero padarė valdovams.

Maža dalis žemesniųjų luomų, toji kuri gyveno miestuose, anksti išsikovojo sau įvairių privilegijų — tiesu, tapo amatininkais ir tankiai galvo proga įgyti nemaža turto bei mokslo. (Nors dauguma, suprantama, ir miesčionių buvo gana vargingi). Bet nežiūrinių, kurie nebuvo turtingi arba mokinti, bajorai, dideli ir maži, vis žiūrėjo ant jų su paniekinimu, vis skaitėsi save kiek kartų augštesniais, vis turėjo kur kas daugiau privilegijų.

Valstiečių padėjimas buvo kur kas blogesnis negu miesčionių. Tik maža, labai maža dalis jų turėjo nors po skylę savo žemės. (Revoliucijai prasidėjus, nors buvo 20,000,000 valstiečių, jų rąnkose buvo tik trečia dalis Francijos žemės. Kitos dvi trečdalis priklausė keliems šimtam tikstantųjų bajorų; 6,000,000 miestiečių taip kaip ir neturėjo žemės.) Ir tie kurie turėjo nors kiek savo žemės, vienok turėjo užtai mokėti visokias mokestis bajorams bei dvasiškijai. Tie kurie visai nieko neturėjo savo, o prie šio skaičiaus priklausė kur kas didesnė dalis tų 20,000,000 valstiečių, buvo tikri vergai, baudžiauninkai. Ponai del kurių jie dirbo, galėjo su jais arti ir akėti, jeigu tik norėjo. Didžiama bajorų, ant laimės, buvo gana geri tiems žmonėms, kurie išdirbo jų laukus; bet ir taip valstiečių padėjimas nebuvo užvėdėtinas, o gyvenimas tų valstiečių, kurių ponai buvo blogi, bemielaiširdys tės (o jų nemaža radosi) tai buvo tikras pragaras; jie nuolat kentė alkį, buvo pusnuogii, gyvenimo biauuriose, nežvariose, iš molio nulipintose pašiuurėse, kaip gyvuliai; tik tame skirtumas, kad gyvuliai tankiai buvo geriau apžiūrėti negu baudžiauninkai.

Kol dar taika budavo, tai jie vis dar šiaip taip pramisdavo. Kadangi jie turėjo visą savo protą, visą energiją padėti idant užsidirbti sau ir savo šeimynom maista, jiems maži rūpėjo politika; jie suprato, kad jų padėjimas buvo baisus, bet bažnyčia juos mokino kad taip turėjo buti, kad toks dalykų surūdimas nuo Dievo daleistas, ir kad reikia gerbti ir visiškai klausyti visų augštesniųjų; reikia buti kantriems ir po mirčiai jiems bus atlyginta už tai. Francijos žmonės buvo labai tikintys, tad ir sekė šiuos pamokinius. Bet laiks nuo laiko, kuomet sekant ilgas kares, jų laukai buvo nuteroti ir badas ir pavietrė juos vargino, jie visgi mėsavo šalin paklusnybę ir kantrumą ir sukildavo. Didžiausias iš šių sunkilimų pirm revoliucijos, atsitiko 1358 m., kuomet sukilę valstiečiai išplėšė bei sudėgino daug pilių ir užmušė kelis tukstančius bajorų. Bet neturėdami jokio tvirto susiorganizavimo, neturėdami gerų vadų, varguliai budavo vis apgalėti, vis skaudžiai nubausti, ir vėl nusėgdavo į paprastą savo tamsybę, vėl kantriai kentė visokias priepaudas ir maži priešinai prieš netikusį dalykų surūdimą.

Šimtmečiuose kurie sekė Karolio Didžio mirtį, t. y. nuo apie 800 m. po Kristaus gimimo, Francijos karaliai buvo silpni o bajorai buvo galingi, tad idant įgyti žmonių prielankumą, karaliai tankiai užstodavo už juos — už miesčionis ir valstiečius — prieš bajorus, neleidavo juos per daug skriausti. Bet laikui bėgant, Francijos karaliai tapo galingesni o bajorai silpnėjo, iki 17-tame šimtmetyje karaliai buvo už vis galinčiau, o bajorai, apleidę savo pylis, neturėdami daugiau savų kariumių, tapo tik karaliams dvariskiais. Tas buvo labai bloga paprastiems žmonėms; viena, kad dabar karalius ir bajorai tankiausiai ėjo išvien, tad žmonės neteko savo užtarėjų; kita, kad bajorai, praleisdami didžiumą savo laiko karaliams palociuose, paliko dažniurėjimą savo dvarų užveidom, kurie daug blogiau elgėsi su varguoliais negu patys bajorai; lupdavo kiek galėdavo iš varguolių o didelį dalį to pelno pasilikdavo savo kišeniuose.

Tuo tarpu, didelės permainos buvo įvykę Francijos žemesnėse luomose, ypač miesčionyse. Laikė tikėjimo karių tarp protestonų ir katalikų 16-tame ir 17-tame šimtmetyje, nors Francija buvo pasilikus katalikiška, vienok jau nebuvo taip tvirtai tikinti kaip pirma; abėjonės kas link Romos, popiežiaus viršenybės jau buvo pradėję kilti žmonių nuomonėse. Bet tas viskas dar labai pavaliai ėjo. Vėliau augštoji dvasiškija, karalius ir bajorai, su kuriais miesčionys vis arčiau susipažino, pradėjo netaip garbingai atrodyti. Vienok 17-tame šimtmetyje, viešpataujant garsiam ir galingui Liudvikui XIV-tam, pa prasti žmonės dar vis drebėjo prieš karių ir augštesnes luomas. Į pabaigą Liudviko XIV-to viešpataavimo, jie pradėjo vis aiškiau matyti paikiybės augstųjų, pradėjo abejoti kas link vertės karių kuriom Francija užsiėmė ir kurios lėšavo tiek turto ir gvyasija. Bet šimtmetinis paklusnumas nėra taip greitai numestas, tad žmonės dar vis kentė.

vis kentė.

Užėjus Liudvikui XV-tui ant sosto, dalykai jau pradėjo kitaip virsti. Mokinti vidurinių luomų vyrai (kaip kada net ir augstųjų luomų ypatus), susipažinę su Anglijos konstitucionališku valdymu, su anglų kur kas didesne laisvės tikėjimo, žodžio ir spaudos, pradėjo klausiti savęs, kodėl Francijoje viskas turi buti taip suvaržyta: kodėl bajorija, augštoji dvasiškija, turi tokią galybę, tokias plačias privilegijas, o žemesnės luomos yra taip spaudžiamos? Pamažu, jie pradėjo šiuos klausimus išreikšti savo raštuose. Neaiškiai, po visokiom priedangom, jie pradėjo išjuokti viešpatavimą augštesniųjų luomų, karaliaus, dvasiškijos. Prisidengiant pasakom, dramom, keliom aprašymais ir tt., jie pradėjo skleisti laisvės idėjas. Tarpe garsiausių šių rašytojų buvo Montesquieu, kuris reikalavo teisingesnių įstatymų; Voltaire, kuris reikalavo laisvės tikėjimo ir išjuokė augstą dvasiškiją, kuri buvo nupuolusi dorėje ir tankiai visai netikinti, bedieviška. (Už savo raštus Voltaire nesųkį buvo suareštuotas bei ištremtas — vienok vistiek tolyn rašė.). Paskui seka D'Alembert, Diderot ir kiti garsūs Francijos mokslo vyrai, kurie surengė milžinišką francuzų enciklopediją ir kartu su mokslo aprašymais, sklėdė meilę laisvės, išjuokė daugybę senų ir tų laikinių prietarų, nors vis neaiškiai, prisidengdami.

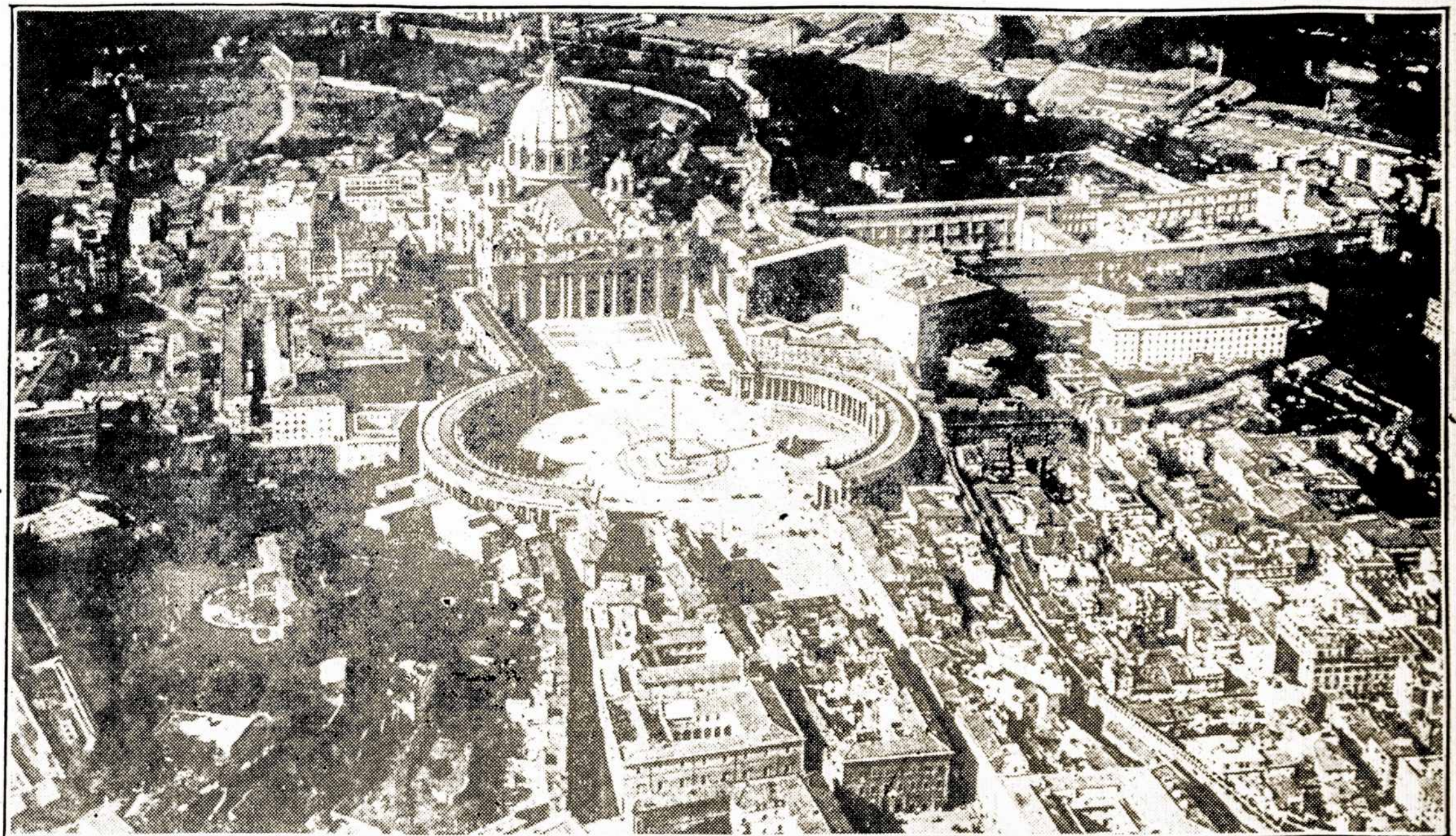
Šie visi rašėjai, kaip didžiama mokintų vyrų 18to šimtmečio Francijoje, kaip didžiama net ir ajų, buvo daugiausia bedieviai, arba jeigu nevisi bedieviai, tai bent ne krikščionys, ne katalikai. Jie nekentė ir netikėjo į katalikyštę, iš dalies užtai kad šis tikėjimas buvo labai surištas su valdžia Francijoje ir užtai kad bažnyčia Francijoje buvo pastaruojų laikų tikrai labai nupuolus. Užtai negalima kaltinti katalikyštę, bet blogą dalykų stovį Francijoje. Žemesnėji dvasiškija, paprasti kunigai, klebonai, kurie veikė tarpe žemųjų luomų buvo vis dori, tikinti, garbės verti. Tik augštoji dvasiškija, kuri buvo išrinkta pačio karaliaus arba bajorų, buvo ištvirkus. Bet Voltaire ir enciklopedistai bei kiti rašėjai nepažino žemos dvasiškijos. Jie tik matė didelį blogumą augstosios, matė kaip ji prisidėjo prie valdžios nusikrauidime žmonių, tad jie kovėjo su visa bažnyčia ir per savo raštus platino laisvamamybę idėja.

Prieš pat revoliuciją, tulas Beaumarchais daug pagelbėjo nužeminti bajorus žmonių akyse, parašydamas labai gabią, gudrią ir juokingą komediją, "Figaro Vestuvės", kur jis parodė kaip pasileidę, negabūs, neinteligentiški, netikie, vienok į puikiybę pasikėlę, yra bajorai; o iš kitos pusės, kaip gudrus, darbštus, gabus ir visgi nužeminti, prispauti yra prastuoliai. Ši komedija, kuri buvo plačiai lošiama, taip kaip ir viršminėtų mokslininkų knygos, davė žmonėms daug ko mislyti.

Bet rašėjas, kuris daugiausia nuveikė prirengime Francijos revoliucijos, buvo Jean — Jacques Rousseau, piliotis Genevos (šiuandien priklausančios prie Šveicarijos). Visi kiti rašėjai ypač geidė laisvės vidurinėm luomom, jiems net rūpėjo tamsūs, bemoksliai valstiečiai, kuriuos jie, kaip ir bajorai, laikė didžiausiam nužeminime. Rousseau kitaip mastė. Jis mokino kad kiekvienas žmogus, kad ir vargmingiausias, nuo prigimties yra geras, doras sumanas. Tik prispaudimas, blogas dalykų surūdimas jį padaro blogu, nužemina jį. Permainių dalykų surūdimą, tegul buna Laisvė, Lygybė ir Brolybė, ir viskas bus vėl gerai. Valdytojas ir valdytas, turi buti lygūs, sakė Rousseau; valdininkai, tai tik įgalintiniai žmonių, valdymas abelnai tik kontraktas tarp valdytojų ir valdytųjų, del abiejų gerbuvio; nėra jokios "Dievo duotos teisės karalių", kaip monarchai ir jų šalininkai skelbia. Apart to, Rousseau nepripažino nė katalikų nė kokio kito jau įsteigto tikėjimo, nors jis nebuvo bedievis. Jis tikėjo į kokią tai "Viršiasią Esybę", į kurią, su rešta Rousseau mokinimū, didžiama revoliucionierių ir itikėjo.

Visi šie raštai, priegtam laikraščiai, galutiniai pakėlė bent vidurines luomas (ir nemaža aristokratu) iš ilgų šimtmečių miego, iš nemastytumo. Francijos žmonės yra nepaprastai gabūs ir sumanūs ir greitai mąstanti. Kartą pabudinti, jie pradėjo gerai tēmyti viską kas dėjosi aplink juos, pradėjo diskutuoti apie dalykų stovį susirinkę kavinyčiose, klubuose arba ir namuose. Jie pradėjo vis aiškiau matyti kad jų karalius Liudvikas XV-tas ir jo bajorai buvo daugiausiai tik tinginiai, negabūs, tuščiai išdidūs ir eikovotojai, negabūs nei valdyme nei karių vedime, nes Liudvikui XV-tam beviešpataujant, Francija pralošė karę paskui karę, neteko kolonijų, neteko garbės. Žmonės matė, kad karalius palocius buvo tik paleistuvystės įstaiga; Karaliaus melužes, jo favoritai valdė Franciją kaip jiems patiko, išieškojo ant netų milžiniškas sumas, kurios buvo atimtos iš žmonių sunkiom kruvinom mokedistim. Tuo tarpu, žmonės mirė badu, o Francija skendo gilyn ir gilyn į skolą.

Kuomet Liudvikas XV-tas galutinai numirė 1774 m., ir jo įpėdinis Liudvikas XVI-tas užėjo ant sosto, žmonės manė, kad gal dalykai kiek pagerės. Ir ištikrųjų naujas karalius bandė įvesti reformas, pagerinti dalykus. Bet nelaimė

Šv. Petro Katedra ir Vatikanas. Paveikslas imtas iš orlaivio. Čionai matosi centras Romos Katalikiško tikėjimo. Užpakalyje bažnyčios matosi sodnas, viena tinė išlaukinė vieta, kur popiežius gali pasivaikščioti.

nors jis buvo gerų norų, geros širdies žmogus, jis buvo visiškai negabus, nesumanus, visai nemokėjo valdyti. Jam kur kas daugiau rūpėjo padarymas gražios spynos arba medžiojimas briedžių, negu besiteiravimai su ministeriais kas link valdymo. Bet kuomet buvo prisipirtas ką nors veikti, jis tikrai bandė teisingai elgtis. Nelaimė tik, kad visi jo bandymai veltui nuėjo. Prie jo nepasisekimų, daug prisidėjo jo moteris, Marie — Antoinette, Austrijos kunigaikštaitė.

Tremtinio Giesmė.

Ar girdite, broliai! Mus šaukia Tėvynė!
Karžygių trimitas jau kelia visus: —
Kas gyvas, kas protėvių myli gadyne;
I darba, i darba — taip laikas brangus!...

Pasaulio audra štai sako, lietuvai, ir tau: —
Kelk vėliavą savo, tik kelk lie drąsiau!
Štai spindi juk laisvė, lyg ausrinė žvaigždė,
Laimės, kas tik stoji i kovą ankščiau!..

Karžygių rutinėj dvasia teatgimsta!
Senasis Vėliava, palaimink vaikus!..
Te Tavo, Pėrkune, rustybė įvyksta,
Ir galė vienybės te vergas pajus!..

Mus obalsis vienas: šalin abėjonė!
Jau pančius vergijos gana bus nešioti!..
Jei patys kovosim sena mus' svajonė
Ivyks. Tad atbuskim! Nelaikas miegoti!..

Po audrai išauš mums Gyvenimo Rytas,
Po kovai mums laisvės saulutė tekės!
Teduodie mums galės šis vargas patirtsas,
Nelaukim, kol kiti mus žadint pradės!..

I darba, i darba, kas myli Lietuvą,
Nes musų šalėlė jau žuva!.....

A. Vaičiūnas.

As iš Ten.

Tau nežinomi takeliai,
Kuriais keliavau;
Nepaskirta tavo daliai
But, kur aš buvau.

Aš iš ten, iš kur vargdienių
Štai pilni laukai,
Kur iš gimtojo lizdelio
Išvyti vaikai,

Aš iš ten, kur gaujos paukščių...
Ieško sau aukų,
Kur tik stukso nauji kryžiai
Tarp plačių laukų.

Pažiūrėki man akysna,
Jos tau pasakys,
Kiek aš skausmo iškentėjęs
Per dienas naktis!

Ar patirs širdis laimužės,
Pervėlu tikėti,
Gal tik ten, kur spind žvaigždūžės,
Gaus ji atsilsėti.

(Odesa, 21 — X — 1916 A. Vaičiūnas.
(Iš "Liet. Balso".)

Velyku Rytas.

(Taša nuo pusl. 1-mo).

— Iš kur toks atsiradai
protingas? burbtelėjo kitas.

— Jei tau užtenka to, kam
sveikas atidengti? Uždengk!
Žmonės stumdosi barasi.

— O, tu kušliau! tu galvi-
jau! surį sutrūniai! Kad tave
ladas, kad tave!

— Tai atimk iš po kojų!
Ar nematai kad einu?

Mat, tulos moteries, at-
dengtoje pintinėje, isistojo
su viena savo koja, vienas
senyvas žmogelis.

Prieš šventinsiant šventi-
nius, įvairių dalykų atsitin-
ka: Kitas pamatęs, pas
prie savęs stovinčio kaimyno
pintinėje, gražesnį, didesnį
surį, arba kumpį riebėsnį,
šmakšt ir ištraukia. Jei tas
ilgiau užsižiopto, tai ant juo-
ko neva apmainingi idėdamas
savąjį mažesnį menkesnį.
Neretai atsistikimų budavo,
kad parvežęs žmogus namo
šventinius atrasdavo visai
kitą ką, negu tą ką išvežė
— mat bestovint susikimšusiem
šventinoriųje, kitas išžiūrėjęs
dažinojėjas pas kurį daugiau
goresnio valgio apmainyda-
vo su visa pintine. Ant ve-

žinių, veik kiekvieno sėdėda-
vo po vaiką, juos atveždavo
vien tik pilniauojimui šventi-
nių, kurie neturėjo vaikų, —
patįs sėdėjo, nes kitaip "pra-
puldavo" šventiniai.

Pamaldos pasibaigė. Ku-
nigas perėjo su krapylu, ap-
šventino valgius, skaitydama
mas iš mažos, mažos lotyniš-
kos knygelės.

Žmonės tvėrėsi kas už sa-
vo ir bėga, eina.

Šventoriaus duryse susi-
kimšo lyg siena, norėdami
kiekvienas pirmiaus išėiti,
bet kaip tik atbulai buvo:

— O, tu kušliau! tu galvi-
jau! surį sutrūniai! Kad tave
ladas, kad tave!

— Tai atimk iš po kojų!
Ar nematai kad einu?

Mat, tulos moteries, at-
dengtoje pintinėje, isistojo
su viena savo koja, vienas
senyvas žmogelis.

Prieš šventinsiant šventi-
nius, įvairių dalykų atsitin-
ka: Kitas pamatęs, pas
prie savęs stovinčio kaimyno
pintinėje, gražesnį, didesnį
surį, arba kumpį riebėsnį,
šmakšt ir ištraukia. Jei tas
ilgiau užsižiopto, tai ant juo-
ko neva apmainingi idėdamas
savąjį mažesnį menkesnį.
Neretai atsistikimų budavo,
kad parvežęs žmogus namo
šventinius atrasdavo visai
kitą ką, negu tą ką išvežė
— mat bestovint susikimšusiem
šventinoriųje, kitas išžiūrėjęs
dažinojėjas pas kurį daugiau
goresnio valgio apmainyda-
vo su visa pintine. Ant ve-

žinių, veik kiekvieno sėdėda-
vo po vaiką, juos atveždavo
vien tik pilniauojimui šventi-
nių, kurie neturėjo vaikų, —
patįs sėdėjo, nes kitaip "pra-
puldavo" šventiniai.

galima išėiti, ir atsisėdęs su
boba į savo drobynėles, važia-
vo, skubėjo link namų.

Žvairys Jonas pavėlavo.
Nors jis jau seniai sėdėjo
ant vežimo ir laukė bernioko

ateinant su šventiniais, bet
tasai atėjo gerokai vėliaus,
jis visą tą kimštines laiką sto-
vėjo nuošaliai, nors žinojo
kad gaus piprų nuo šeiminių
ko.

Žvairys pasakė bernui
idant važiuojant, lenktų ką
pavys. Girdi, skubintis tu-
rime, svečiai laukia.

Jie iš karto važiavo kaip
visi, nes nebuvo progos iš-
sukti iš kelio, krantai šaly-
da išieikvoja daug įiegių ir
rečiau gali išėiti. Ryšulius,
liaus, atvykus į Aglės Pakal-
iškėlė viršum galvų, barasi
koliojasi, jei nereikėtų sku-
suri, ne vienas antram ir
antakius apdaužytų. Sene-
liai arba moterėlės, tankiai
pakliuva net po kojomis, nu-
svirsta. Vėliaus per kelis
mėnesius prisėina sirgti.
Jaunesni, šokinėjo, kopo per
šventoriaus sienas, tvoras.

Kitas ir šventinių našulį nu-
meta pirma ant žemės, pas-
kump patsai nušoka ant jo.

Raugala Augustas pataikė
prie pat durų šventoriaus
atsistoti, tad jam buvo greit

— Oi, oi! gelbėkit, gelbė-
kit! šaukė Raugala su pačia,
kuomet pamatė kad užka-
bins ju vežimėli. Anie nu-
bruko su dukėmis kartu ir
tiek.

Raugala liko po vežimėliu
begulintis, jo boba kelias
varnas toliau gulėjo, kepur-
nėjos smiltyse; vežimėlis
sudraikytas, suardytas.
Mat žvairiai belenkiant,
užsika...no vienas ratas už

Raugalas vežimėlio ir jį be-
tesiant apvirto. Anie nu-
važiavo zovada, palikdami
Augustą su pačia ir jo sulau-
zytą vežimėli.

Iki jiedu viską susirankio-
jo, iki susitaisė šiaip taip,
atėmė arti pavakarė.

Parvažiavė, atrado karvę
berėkiančią, avutes bebliau-
jančias, paršelius bežviegian-
čius, visi alkani. Vaikai ir-
gi seniai pabudę, rėkavo val-
gyt oratos.

Raugalienė varkė, kad
neturinti kuomi atsigavėti,
nes šventinius visus išbars-
tė laike nelaimės. Tik Raug-
gala su vaikais valgė šaltą
mėsą net ausis kratėsi, ne-
paisydamai ar kas ją šventino
ar ne.

Laponių kaimui iš to buvo
daug juokų...

MURAGAS.

Didžiausia laikraščių spau-
dinamoji mašina randasi
Bostone; ant šios mašinos
spaudinama "Boston Post",
laikraštis kurio kas rytas
šiuokiom dienom parsiduoda
suvirš pusė milijono ekzem-
pliorių; daugiausia iš visų
rytmetinių laikraščių Suv.
Valstijose.

Italijoje, išmatos surinktos
gatvėse yra parduodamos
ant licitacijos.

Didžiausias pasaulėje vėji-
nis malunas randasi Holandij-
joj. Šio maluno sparnų plotis
yra 50 pėdų.

Per praeitus penkis metus
padaryta net 62,550 įstaty-
mų Suvienytose Valstijose.

Suvelyntose Valstijose yra
17,622,879 katalikų.

Apie 23,000 laikraščių vi-
sokių rusių yra išleisti Suv.
Valstijose.

Carnegie Plieno Kompani-
ja Youngstown, Ohio, pra-
nešė savo darbininkams, kad
išars ir išakės 200 margų žė-
mės dirbtuvės aplinkėje ir
paskui atiduos šią žemę dar-
bininkams del pasidarymō
darželį.

Revolucijos Močiutė.

Ponia Katrina Breškovskaja, "Revolucijos Močiutė."

Tik keleta dienų po paėmimo valdžios į savo rankas, Rusijos Duma paskelbė, kad visi politikos nelaisviai, visi laisvės mylėtojai, kurie buvo taip ilgai kankinami bauriausiuose kalėjimuose arba ištremti Sibire, bus susykpaluiosuoti. Tarpe šių nukentėjusių laisvės idėjos platinotojų ypačiai buvo pažymėta Ponia Katrina Breškovskaja, žinoma kaip "Revolucijos Močiutė".

Teisdarystės ministeris Koldarinskis net pranešė, kad ši garbinga senutė bus pargabenta iš Sibiro ir priimta su didžiausia pagarba, su iškilėmis. Net specialė komisija buvo pasiųsta Sibiran į pasitikti.

Visoje pasaulėje, žmonės mylinti laisvę, gerbianti didvyriškumą, nuolat išgirdę šią žinią. Nes "Revolucijos Močiutės" vardas ir istorija yra plačiai žinoma netik Europoje, bet Amerikoje ir visur kur tik randasi apšviestų, mastančių žmonių.

sakė jai, kad Kristus liepė turtingiems atiduoti viską ką jie turėjo ir sekti paskui jį. Bet kuomet ant rytojaus, Katrina atidavė savo gražų, šiltą plosčių drebantį iš šalčio varguolei mergaitę, jos motina ją vėl aštriai pabarė.

Katrina negalėjo to visko suprasti, ir ilgai, ilgai mastydavo, kodėl taip būtų. Ji žinojo, kad buvo žmogus, kuris buvo žmogus, plaučius, liberališkų nuomonių, daug pagelbėjo jai mastyti. Kartu jiedu skaitė daug mogaubingą senutė bus pargabenta iš Sibiro ir priimta su didžiausia pagarba, su iškilėmis. Net specialė komisija buvo pasiųsta Sibiran į pasitikti.

Visoje pasaulėje, žmonės mylinti laisvę, gerbianti didvyriškumą, nuolat išgirdę šią žinią. Nes "Revolucijos Močiutės" vardas ir istorija yra plačiai žinoma netik Europoje, bet Amerikoje ir visur kur tik randasi apšviestų, mastančių žmonių.

Panaikinimas Baudžiavos.
Ji buvo kokių 17 metų, kuomet caras Alexandras II paluiosavo žmones nuo baudžiavos. Iš pradžių, šis paluiosavimas žmonių nepalobino bet dar labiau pablogino jų padėjimą. Baudžiavos laike, kiekvienas baudžiauninkas turėjo nuo seniai po šmotą gerai išdirbtos žemės, kur jis užaugino maistą del savęs ir del savo šeimos. Jie manė, kad ši žemė jiems priklausė ir kuomet liuosi bus, bet vieton to, jiems buvo palieptas surėdymo dalykų apsigyventi ant kitų sklypelių kuoprasčiausios žemės, už kurią dargi, jie turėjo čiai negalėjo suprasti. Pamaiveizdan jos motina, gera krikščionė, mokino ją apsieiti su tarnais kaip su broliu ir seserimi. Bet kuomet kartą atrado Katriną sunku arba ir visai negalima virtuvėje, kalbant su tarnais užauginti užtektinai maisto lyg ir su sau lygiais, barėsi del savo šeimos naujose vietose, tad jie staciai atsiskaitė savo senus plaučius žemės. Tas atsitiko tik visur Rusijoje.

Kankinimas valstiečių.

Valdžia tuomet paskyrė po tarpininką kiekvienoj apygardoje kad prikaltintų valstiečius pasiduoti valdžios norams. Bet tarpininkams nesisėkė. Tada kareiviai buvo pasiūsti numalšinti žmones; ištisos šeimos kentė badą, senieji žmonės buvo tankiai sumušti, jų dukteris buvo išzagintos. Valstiečiai vis labiau ir labiau iniršo. Tada prasidėjo nuplėkimai. Kaime netoli Katrinos namų, (taip kartą pasakojo Ponia Breškovskaja), kur žmones atsisakė apleisti savo senas buveines, valstiečiai buvo priversti atsistoti eilėje ant kelio einančio per vidurį kaimo. Tada kas dešimtas vyras buvo iššauktas ir nuplaktas su nagaika; nekurie net numirė išto. Dvi savaitės vėliau, kadangi jie vis atsisakė išsikraustyti, kas penktas vyras buvo nuplaktas. Bet bėdini, atkakli žmoneliai vis su desperacija laikėsi prie savo "teisių," kaip jie manė. Galutinai, jau kiekvienas vyras buvo nuplaktas. Šis bausis dalykų stovis tęsėsi per penkis metus, visoj Rusijoje, iki žmonės jau buvo visai nuvarginti ir upės kraujų ištekejė. Tada jie pasidavė.

Katrina matė šiuos bausius atsitikimus, ir matė, kaip įbauginti, alkstanti žmonės grudosi į jos namus, dieną ir naktį, meldžiantis tėvo, kuris buvo tos apielinkės tarpininkas, kad užtartų už juos kad bandytų per teismą sugražinti jiems jų senas buveines. Daugelis vargšų buvo inešti į jos namus, nes negalėjo paeiti, buvo taip nuplakti. Verkiančios moteris su pulkais kudukiu, atėjo pasiskusti, pasakoję kaip jų vyrai buvo nuplakti iki mirties po jų akių. Jos tėvas ramino ir šelpė kiek galėdamas šiuos varguolius, bet jis neturėjo galės sugražinti jiems jų senų vietų. Katrina pasakojė, kad tuose laikuose jos tėvas budavo pats baisia nuliudęs nusimings.

Gyvenimas Petrapilėje.

Katrina pati jautė, kad turi būti didelės permainos dalykų surėdyme Rusijoje. Ji tuomet dar nebuvo revoliucionierė, tik liberalas. Ji nenorėjo visiška permainyti valdžią, tik pagerinti ją, padaryti laisvesne. Ji manė kad tas buvo galima. Kad dažinoti, ką senesni, sumaningesni, labiau prityrę žmonės manė, ji su savo motina ir seseria iškeliavo Petrapilėn, kuomet buvo 19 metų. Bekeliaudama, ji sutiko gar-

sų princą Kropotkiną, kuris tuomet dar buvo visai jaunas, bet jau pilnai atsidavęs laisvės išgavimo idėjai. Jis padarė didelį įspūdį ant jos. Petrapilėje, ji susipažino su centraline grupa liberalų. Tai buvo vyrai ir moteris bajorų kilmės ir išlavinti universitetuose; tai buvo gydytojai, advokatai, laikraštinkai, rašėjai, poetai, mokslininkai — abelnai, augščiausiai išlavinti žmonės visoj Rusijoje. Augštesnis išlavinimas moterų buvo aštriai užgintas Rusijoje, tad didžiuma šių ypatų jau buvo "prasikaltėliai" — mat jie slapta mokino moteris įvairių mokslų šakų, ypač socialinio mokslo, ekonomijos. Katrina noriai lankė šias slaptas mokesas. Bet galutinai jos motina išsigandė, bijojo kad policija nubausitų jos dukterį, tad pargabeno ją namon. Bet per sekančius tris metus, Katrina vėl ir vėl sugrįžo Petrogradan ir aplankė daugelį kitų miestų, visur susipažindama su liberalų nuomonių žmonėm.

Vėliau ji atidarė mokyklą netoli savo namų del mergaičių augštesnių luomų ir karvut mokino prastuolių vaitekėje. Jos tėvas pastatė jai tam tikslui mažą moksleinį. Ji vis arčiau ir arčiau susipažino su valstiečiais, suprato, kad sunkus darbas, skurdas ir tankūs nuplėkimai buvo atbukinę jų jausmus, bet kad vienok giliai širdyse, jie geidė laisvės, geresnių laiku.

Bandymai pagerinti varguolių buvį.

Kuomet buvo apie 25 m., Katrina apsivedė su liberališku, plačių pažiūrų bajoru, kuris irgi interesavosi žmonių pakėlime. Jis pastatė del jos moksleinę, kur valstiečiai buvo mokinami ukinkystės. Keleta kitų jaunėsių apielinkės bajorų pagaldė jiems. Jie netrukus atrado, kad valstiečiai turėjo tiesą išrinkti mažesnius apygardos valdininkus, bet jau seniai nebuvo naudojėsi ta proga. Tad jie priskatino žmones vėl veikti ir jų vedami, žmonės prasalinė blogus urėdninkus ir išrinko teisingus žmones. Bet tada prasalinti urėdninkai paskundė Katriną ir jos draugus valdžiai kaip suopkalbininkus. Keleta iš jos draugų buvo ištremti Sibiran; ji ir jos vyras buvo padėti po policijos priežiura, o jos tėvas buvo prasalintas iš miesto, kaipo "pavojingas žmogus".

nubausiti vien už tai kad mokino valstiečius naudotis savo nu seniai suteiktom tiesom, jie suprato, kad negalima jokiū būdu pagerinti esančią valdžią, kuri buvo pasiryžus amžinai laikyti valstiečius nežinystėje ir tamsumoje. Tūkstančiai kitų mokytojų rusų, kurie buvo bandę taip pat pagelbėti varguoliam, buvo turėję tą pat likimą. Jų mokyklos buvo uždarytos, jie buvo nubausiti. Jie matė, kad butinai reikia visai permainyti valdžią. Visi, tame skaičiuje ir Ponia Breškovskaja, tapo revoliucionieriais. Ji nutarė atsiduoti su kunu ir dušia prie pakėlimo varguolių; ji žinojo, kad užtai ji ras arba mirti arba bus ištremta. Ji prašė jos vyro, kad jai padėtų tame darbe. Bet jis atsisakė, tad ji apleido jį.

Ponia Breškovskaja pradeda revoliucijos darbą.

Ponia Breškovskaja nukeliavo Kievan, kur ji prisidėjo prie revoliucionierių grupos, ir keliavo nuo miesto į miestą, platindami savo idėjas. Jų skaičius vis dauginosi ir jie nutarė pradėti darbuotis tarpe pačių valstiečių. Jie apsirėdė paprasčiausių "mužikų" drapanoms, nusidažė tamsiai savo veidus, rankas, idant paslėpti nuo policijos ir prasalinti valstiečių neužsitikėjimą. Jie dirbo, valgė, gyveno su valstiečiais, jie kalbėjo jų kalbą; jie gyveno su neteisingsais pasportais, "nelegališkai".

Naktimis, jie platino savo mokymus tarpe dragesnių valstiečių; jie priminė žmonėms kaip jie buvo skriaudžiami, nuplakti; kaip jų moteris, kudukiai nuo alkio. Jie klausė jų ar visuosmet turėjo taip buti, ir atsakydavo, kad ne, kad žmonės turi būti laisvi, kad žemė turėjo ir jiems, ne vien bajorams prigulėti. Ant to žmonės sutikdavo, su ašaromis ir grumojimais prieš valdžią. Paskui revoliucionieriai skaitydavo susirintam žmonių iš knygėlės, kur buvo patįs laisvės principai išreikšti per sakmes, per pasakas. Tamsūs žmonės liai žiūrėjo ant šių knygų su didžiausia pagarba ir dar labiau jom įtikėjo negu kalbėjimų žodžiams. Šitos knygos buvo atspausstos slapta ir labai daug lėšavo, bet revoliucionieriai tam tikslui pardavė savo knygynus, savo brangumynus, drapanas ir tt. Nauji "rekrutai", vis padidindavo fondą. Pavėžio tykia, apkvaitus, iki

tiem revoliucionieriam nereikėjo pinigų; jie gyveno savo rankų darbu. Tankiai, sako Ponia Breškovskaja, kokis spiegas iš pačių prastuolių išduodavo ją, ir ji turėjo greitai apleisti kaimą pirm negu buvo užbaigus darbą. Bet tuomet ji palikdavo savo knygą, kurią kokie nors valstiečiai galintis skaityti, vis skaitydavo ir varguoliai neužmiršdavo mokymo iki už kiek laiko naujas vadas pribūdavo ir tolyn juos lavino.

1874 m., sako Ponia B., suvirš 2000 mokintų revoliucionierių taip aplankė varguolius; jie turėjo savą susiņėsimą ir keliavimo sistemą ir nuolat geriau organizavosi. Taip buvo sutverta "žmonių Partija."

Suareštavimas Pionios Breškovskajos.

Valdžia, dažinopus apie šiuos veikimus per savo spieigus, pradėjo areštuoti didelius skaičius nužiūrėtų ypatų. Ponia B. tuo laiku darbavosi Podolijoje, persirėdžius kaipo paprasta kaimietė. Tarpe savo daiktų, ji turėjo revoliucionierių manifestą ir žemlapius, kur buvo pažymėta vietos per kurias revoliucionieriai jau buvo perėję ir taiggi vietos kur dar reikėjo eiti. Tarnaitė pamatė šiuos daiktus ir pasakojė apie tai policijos agentams. Už valandos laiko policistas atbėgo, atplėšė Ponia B. klumšelį ir išėmė popierias. Jis išskaitė manifestą garsiai. Žmonės, kurie tai išgirdo, manė kad tai buvo caro proklamacija, ir kad galutinai jiems bus suteikta laisvė. Žinia tuoį prasiplatino, ir netrukus minia vyrų, moterų ir vaikų apsupo policistą ir Ponia B. Atvyko ir tos apielinkės prokuroras. Jis taip išskaitė balsiai manifestą. Staiga pribuvo ir policijos viršininkas. Matydamas nudžiugusius žmonių veidus, jis pagriebė dokumentą ir šurkščiai paklausė Ponia B. kas tai buvo. "Nauja propaganda," atsakė ji ironiškai, "su kuria prokuroras ir žandaras labai išdavigingai sujudina žmones."

Ponia B. buvo nuvesta į kalėjimą ir įmesta į "Juoda Olą," iš kurios ką tik buvo išvaryta du girtuokliai. Ji buvo įstumta tenai ir du rūs užrakinta užpakalyje jos. Buvo visai tamsu, ir oras oloje buvo neįspasakytai tvankus. Ji bandė tolyn eiti, bet paslydo ant grindų kurios buvo apdengtos žmonių išviduriniai. Ji sto-

pradėjus jau svyruoti, ji šiaip taip dasigavo iki kruvos purvinų šiaudų ir skarmalų. Čia ji atsisėdo, bet tuojaus vėl atsistojo, apdengta brudu. Ji tuomet pasirėmė prie sienos bet kadangi toji buvo šlapia, praleido naktį stovėdama viduryje olos. Tai buvo pradžia jos ilgų metų kankinimo.

Ištremta Sibiran.

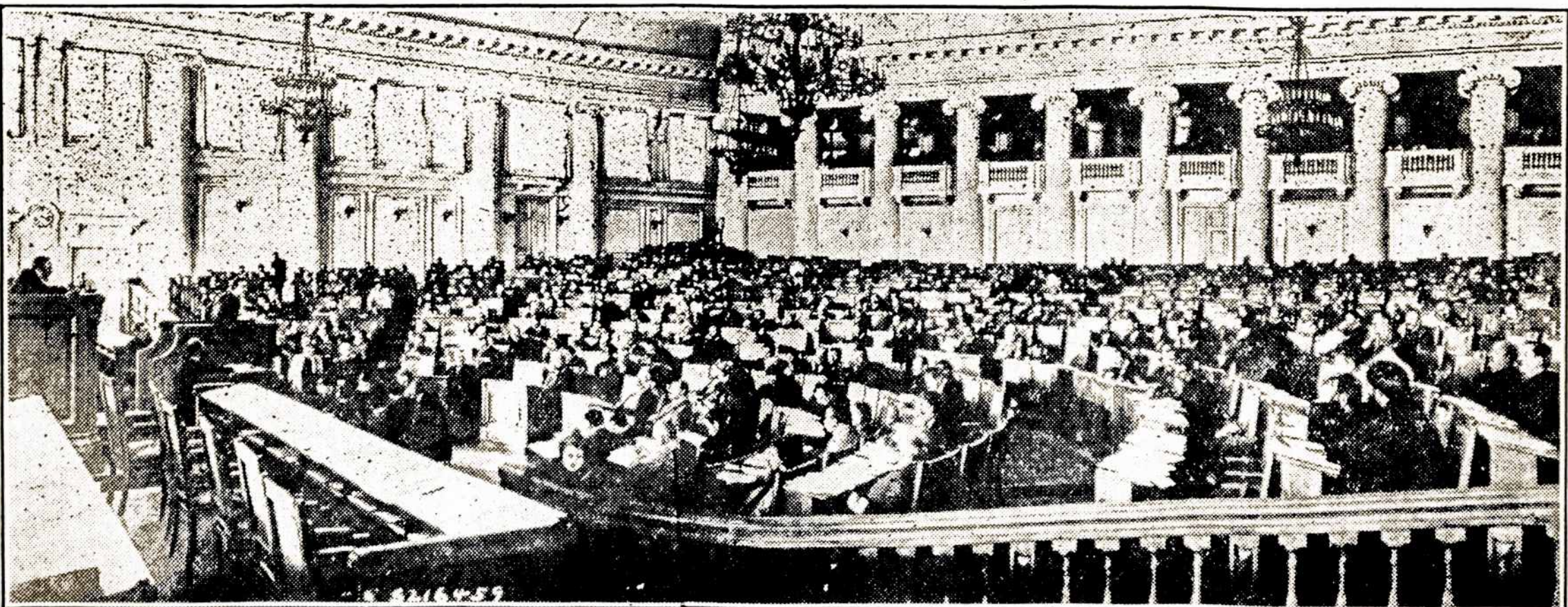
Ji praleido du metu kalėjime tada, su 192 kitų revoliucionierių, buvo nuteista Sibiran, kur ji išbuvo 23 metus. Dviejų mėnesių kecionė į Sibirą buvo neįspasakytai sunki, be miego, be atsakančio maisto. Kuomet retai, jų "telegos" sustojo kur ant nakvynės, tai revoliucionieriai turėjo miegoti kalėjimuose, pasmirdusiuose, pilnuose brudo ir škorbuto, tifuso bei džiovos bakterijų. Kituose kambariuose jie girdėdavo pačių girgždėjimą, verkimą moterų, sergančių kudukių. Tin kavotos sienos buvo apdengtos parašais pirmiau ten perėjusių revoliucionierių, ten buvo pranešta žinios apie mirtį, iš proto išėjimą draugų, bei patarimai kaip apgauti žandarus. Ten buvo daug, daug parašų, nes per Didžiąjį Sibiro kelią, suvirš milijonas vyrų, moterų ir vaikų buvo pervilkta. Tik nuo 1875 iki 1904 m., 250,000 ypatų ten perkeliavo, kriminalai, žmogūdziai, ir politikiniai nelaisviai. Po 1905 revoliucijos, dar didesni skaičiai buvo ištremti.

Per tulą laiką, Ponia B. turėjo sunkiai dirbti kasyklose netoli Kara. Vėliau ji buvo nugabenta į Barguzin, toli šiaurinėje Sibirijoje, kur buvo baisia šalta per didelę dalį meto. Tenai ji rado daugiau revoliucionierių, kurie nors kadaise buvo gydytojai, advokatai ir tt. dar dirbo del kazokų už 5 c. ant dienos. Ji norėjo mokyti vaikus to kaimo, bet tas jai buvo uždrausta.

Bandymas pabėgti.

Su trimi studentais ji pabėgo iš Barguzino ir buvo nukeliavus 600 mylių per sniegu apdengtas pustynes, kuomet buvo pagauti. Ji buvo nuteista ant 4 metų prieš sunkaus darbo Kara kasyklose ir nuplakimo, bet žandarrai vienok nedrįso ją nuplakti.

Karoje ji rado 17 kitų moterų revoliucionierių su kuriom ji gyveno keturiuose kambariuose kalėjime. Ne kurie iš vyrų revoliucionierių pabėgo, tad visi likusieji buvo nubausiti. Moterų drapanos buvo atimtos ir jom buvo duota nešvarūs, pilni brudo, kalinių drabužiai. Paskui jos buvo įmestos į "juodas olas" kur buvo ilgai kankinamos. Per tris metus, jos negavo progos kvėpuoti tyro oro. Jos buvo tankiai bauriai nuskrūstos. Po vieno šių nuskrūstimo, jos gulėjo devynias dienas, kaip negyvos, neimdamos jokio maisto, iki kalėjimo dažūrėtojas prižadėjo buti žmoniškėsnis. Kadangi jos negavo daržovių, daugelis moterų mirė iš škorbuto (šauš). Ponia B. nē nesirgo, nes kaip ji sako, ji buvo per daug užimta dažūrėjimu kitų.

Didėji Rusijos Duma, kuridabar turi valdymą visos Rusijos savo rankose.

Nenugadzinama, neįveikia - ma moteries siela.

Iš Kara ponija B. buvo nu-gabenta į Selenzgiensk, neto li Chinijos rubežiaus. Čio-nai ją sutiko garsus keleivis George Kennan, kuris vėliau pranešė apie jos gyvenimą plačiajai pasaulei. Jis pasa-koja, kad nors tuomet ji bu-vo dar jauna moteris, jos plaukai, kurie buvo trumpai nukirpti, kalėjime, buvo ži-li; jos veidas buvo nuvar-gęs ir atrodė daug nukentė-jęs. Bet vienok jos dvasia vis buvo tvirta, ji vis nar-siai laikėsi prie savo įsitiki-nimų. Ji buvo vienatinė mokinta moteris toj apielin-kėje; ji buvo atskirta nuo savo šeimos ir draugų; jos padėjimas buvo neįspasaky-tai liudnas, sunkus, ir jokio palengvinimo šio sunkaus fi-kimo nesimatė. Vienok ji vis buvo pilna vilties, ji ti-kėjo, kad kada nors laisvė už viešpataus jos nelaimingoj šalyje. Ji tuomet pasakė ponui Kennan: "Mes gali-me numirti ištremti, mūsų vaikai gali numirti ištremti, mūsų vaikų vaikai galės nu-mirti ištremti, bet kas nors turės galutinai išeiti iš to!"

Septyni metai praleisti Se-lenzgienske, sako ponija B., buvo sunkiausi visų jos 23 metų praleistų Sibire, nes per visą tą laiką ji buvo la-bai atskirta nuo visų kitų po litikos prasikaltėlių, jai buvo neįspasakytai vienodu. Prieg tam šaltis ten buvo ne-įspasakytas; žiemą vis nuo 20 iki 50 laipsnių žemiau ze-ro. Užtai ji dabar kenčia nuo reumatizmo. Kartais ji manydavo, kad ji net iš proto išeis iš vienodumo. Tiems septyniems metams pasibaigus, jai buvo daleista keliauti per visą Sibirą. Ma-tydama vis didesnius skai-čius politikos nelaisvių, ji žinojo, kad revoliucijonierių darbas plėtojasi.

Pargryžimas iš Sibiro. To-lesnis darbavimasis.

1896 m., jai buvo leista su-grįžti Rusijon. Ji tuojaus vėl pradėjo darbuotis. Per ilgus metus ji kelio per visą Rusiją. Ji rado valstie-čius dar blogesniame padėji-me negu kuomet ji buvo ištremta, bet taipgi rado, kad valstiečiai buvo lyg ir pabu-dę, lyg ir pradėję daugiau mastyti. Ir dabar ji pati nekeliavo pėkščia, bet gelžke-liais, tad dešimtis syk tiek vie-tų aplankė. Per šešis me-tus ji neperstojo keliauvis. Ji laikė susirinkimus ant laivų upėse, miesto tenementuose, valstiečių bakužėlese arba net ir miškuose. Bet da-bar viskas buvo kitaip negu pirmiau. Jai visur buvo jau išdirbtas kelias, ji visur buvo apsaugota.

Daug kartų ji pabėgo nuo policijos, tik kaip per plau-ką. Kartą ji radosi gelžke-lio stotyje, kuomet policistai tēmijo visus išeinančius trukius, idant ją pagauti. Laukimo kambaryje ji pra-dėjo kalbėti sau pulku miny-škų ir jų perdėtine, kuriai ji taip patiko, kad buvo už-prašyta į jų klišioštorij. Ji ap-leido policijos stoti kartu su minyškam ir praleido ke-letą dienų klišioštorij, kuomet policija išieškojo visą miestą del jos.

Kieve su 17 metų mergaite, kuri buvo policijos nužiurė-ta. Spiegi tēmijo tos mer-gaitės langą, ir pamatė, kad kas kitas radosi su ja. Se-kančią naktį žandaras pabel-dė į jos duris ir klausė kas buvo su ja. Ant laimės po-nija B. buvo tuomet išėjus, ir nors mergaitė buvo labai išsigandus, vienok sugėbė atsakyti, kad tai buvo jos močiūtė, kuri buvo atėjus ją aplankyti. Kaip tik polici-stas išėjo, mergaitė išbėgo laukan, susijieškojo poniją B. kuri radosi slapstame susi-rinkime. Ponija B. tuoj ta-po aprenpta šilkais lyg ir didelė ponija, karieta buvo pašaukta ir ji buvo išleista ant stoties su didelėm cere-monijom.

Dar kitą kartą, ji radosi tulame dvare, kuomet žan-drai apstojo namą. Virėja tuo tarpu buvo išėjusi, tad po-nija B. greitai apsirengė jos drapanom, ir nuėjęs į virtu-vę, virė pietus, kolei žanda-rai iškrėtė visą namą.

Atvykimas Amerikon.

1904 m. ponija B. atvyko į Ameriką ir kalbėjo dideliuose susirinkimuose Bostone, New Yorke, Chicago ir Phi-ladelphijoje, visur padary-dama labai didelį įspūdį. Ji labai užžavėjo amerikonus inteligentus ir įgijo daug draugų, kurie meldė jos, kad pasiliktų Amerikoje. Bet ji to atsisakė, ir su-irinkus \$10,000 del revoliu-cijos naudos, sugrįžo Rusi-jon, kur į trumpą laiką bu-vo suimta ir ištremta į Sibirą ant viso amžiaus. Ji gal butų buvus nuteista miriop, jei itekmingi žmonės Angli-joj ir Amerikoje nebutų pa-siuntę peticiją Rusijon.

Antras gyvenimas Sibire.

Ji praleido keletą žiemų K'renske, kaimelyje ant sa-los Lena upėje. Šimtai po-litikos prasikaltėlių šioj apie linkėje aplankydavo ją; ji nuramindavo juos, pabarda-vo juos, jei pasidavė despe-racijai, sutaisydavo jų dra-panas ir abelnai apžiūrėjo jos kaipo tikra močiūtė. Policija ją aštriai sergėjo, vienok ji pabėgo ir buvo be-veik pasiekus Irkutsk pirm negu buvo pagauta. Užtai ji buvo laikoma kalėjime du metu, atskirta nuo visų, ir paskui nusiųsta į Yakutsk, toli į šiaurę. Valdžia norė-jo ją siusti į Balun dar la-biau į šiaurę, bet spaudos protestai Europoje ir Ameri-koje įbaugino valdžią ir jai buvo daleista sugrįžti į Ir-kutsk. Čionai 6 policistai saugojo jos namą dieną ir naktį, nes nors jau suvirš 70 metų amžiaus, ir kuone nere-gė, valdžia jos vistiek bijojo-si. Galutinai jai buvo dalei-sta keliauti į Minusinsk, kur klimatas kiek geresnis ir čia ji atgavo sveikatą ir gyveno kiek laimingiau, tarpe kitų ištremtųjų, kuomet ilgai lau-kiamą revoliucija atėjo ir paliuosavo ją.

(Pagal "The Woman's Journal")

Parašė D. S. K.

Šveicarijoj svetimtaučiam daleista gyventi tik gavus daleidimą nuo valdžios.

Merginos apsirendžiusios puikiais rusų tautiškais rubais

"Džiano" Velykos.

(Feljetonas).
"Rytoj Velykos!" tarė sau "Džianas" linksmai, iš-eidamas pro šapos duris. "Reikia skubėt namuosna ir rengtis prie tos iškilmingos šventės." Pakeliui dar užbėgo pas "pilvuotą Dži-damą" ir išmaukė du paskui vienas kitam didelius it kibirus, putojančio rudžio. Paskui iš kampe stovinčios didelės "dišės", su ranka nu-mojęs kelias pusiau pagai-susias muses, suvalgė vie-ną "pisiuką" silkės, ir kitą "Somer balionės." Iš čia tai tiesiai bėgo namo, rankoje "dinerkė" tabaluodamas. Stuboje randa viską nepa-prastai: grindos, arba ge-riau sakant "floras" nau-jai išplautas. Džianas iš-buvo jau bene daugiau kaip 8-9 mėnesius ant "burdo" pas Mockienę ir tik pirmą kartą mato taip baltai iš-skalbtas grindis. Stovi jisai prie durų ir bijosi eiti toliau; mano sau: "Sutep-siu florą, paskui gspadinė kolios." Apsidairęs aplink visgi nutarė eiti toliaus, nes juk prie durų nestovėsi visą laiką, ypač ši vakarą, ku-omet taip daug dalykų jisai turėjo atlikti.

Paejęs toliaus, užuodė Džianas nepaprastą kvapą. "Kas tai gali but?" tarė sau. Gi čia mat gspadinė "kukino" ar "rostinio" šol-derius, "čikinius" ir "tor-kes" ir kitokius paibelius. "Tai bent bus Velykos!" marmėjo sau po nosė Džia-nas. Panašios aplinkybės iššau-kė pas Džianą labai linksma-upą ir jisai labai gardžiai ir balsiai nusijuokė, taip kad net Mockienė išbėgo pasi-žiūrėti kas su Džianu atsitū-vo.

"Taip, taip, labai linksma! Bet ką aš čia stoviu it mul-kis? Ko neinu rengtis?" Taip subaręs save Džianas smuko kambarin. Pradėjo dabintis. Nusi-prausė dailiai, dar pirmu sy-kiu šmet taip gerai, Ne-liet žandus prausė, bet ir kaklą su "brušiu" "nušaini-no". Gi paskui pasimezgė "naktaižą", kurią gavo dovanomis nuo "Merės" ant Kalėdų; apsitempė nauju

siutu ir viskas regis buvo atlikta. Pasižiūrėjo veidro-din, patampė kaklą. Iš-kažko truksta. Stovi ir mąsto: "Kogi čia dar truk-tų?" Beja! jį akinių. Be akinių nei vienas sportas dabartiniuose laikuose nevai-kščiėja. Už valandėlės jau Džianui ant nosies kabojo di-deli juodais "frėmais" aki-niai. "Na, tai dabar tai jau bus užbaigtas kriukis. Kur dar pagalvojo už durų sklėčio laikydamas. Neilgai visgi teko gąvoti, nes viskas, taip jau aišku, ką švent-tėms reikia! Ir pirštu kak-ton bakstelėjęs išėjo, neilgai trukus atsidūrė ant tos pa-garsėjusios lietuviškos gat-vės "Millbury st." vadina-mos.

Aplankė pirmiausiai paei-liui kuone visus "tautiškus" salionus; užsakė kelias bon-kas skystimo, pusę tuzino "baksų" rudžio rytojui, o paskui, jau pusėtinai išilė-jęs, nukurė miestan. Perė-jo Front st. ir Main st., pri-sipirko "naktaižų" margų it Velykų kiaušiniai, šilki-nių pančekų ir dar daugiau. Paskui pripirko "kendžių" "pinacu" ir daugiau saldumy-nų, kurių grinorium bu-damas (ir vardų negaliu suvaikyti. Praleido nema-žai pinigų. Bet ką daryti? Kas reikia, tai reikia. "Ki-ba ne Amerikoje gyvenu?!! ramino save Džianukas.

"Neles" ir kitokias.

Laikas bėgo, rudis pilės, kaktos kaito, kalbos liejo-si, kojoms linko, akis mirg-sėjo, o gerasis "Misteris" už baro tik ringino ir ringi-no "redžisterį". Jiems taip begyvuojant, dar dau-giau "frentų" atsirado ir kalbos dar liko garsesnės ir juokai tankesni. Pagaliau ir ginčių atsirado šiokių-tokių. Tai apie caro nume-timą, tai apie kaizerį, tai apie kitokius dalykus. Bet Džianas visus beveik "byti-davo." Greitai ginčai vir-to dar karštesni ir paga-liaus "bomba" sprogo!!

"Help! help!" Kazkas pri-trukęs kantrybės užvažiavo Džianui per gerai jau parau-donavusią nosį, su milžiniš-ka kumščia. Džianas už-sidėgė. Švarką numetęs pradėjo visus vaišinti kuri tik pagavęs ir ką tik sug-riebę, ar stiklą, ar "spitu-ną" ar ką kitą. Gal ir vi-sus butų ištaškęs, kad ne tie nelemtieji "dėdės", kurie sa-vo milžiniškomis rankomis tarytum su replėmis su-čiupo Džianą už kalnieriaus ir šaukia: "Stop that fighting you crazy Polack!"

Paskui prikimšę pilną ka-rieta, nugabeno į "No 2. ko-plyčią" ant Velykinės "špa-žinties". Visi šiaip taip išsiteisino, gi vargšas Dža-nas kaltas!!!! Ar ne nelai-mė? Teisėjas gerai iškolio-jęs, liepė užsimokėti "fainą" ir eiti ir daugiau niekuomet čia negrįžti. Bet nelaimin-gas Džianas, pagraibęs kiše-nėse, vos rado netikusį "ni-keį"!

Na ir ką daryti? Nelai-mėje draugo niekuomet ne-prisišauksi. O piktas teisė-jas tik ir "kikina". Sako, "Jeigu neturi pinigų, tai turėsi Velykas pas mus pra-leisti, you fighting bull dog! Mes tamstai duosi-me puikų 'ruimą' ir Ado-mo alaus su duonute."

Džianui tie žodžiai baises-ni buvo už tą kumštį per no-sį. Manė, "kad papuoliau, papuoliau!" Bet Jusų my-lista, maldavo: "namie ma-nęš laukia keptos čikinos, torkės, keli bakšai rudžio, vi-sokios "brandės". Tenai bus visi mano "frentai", ir Merė bus, o manęs trucks! Verčiau, Jusų mylista, ap-dažyk man antausius už nu-sidėjimus prieš valdžią ir leisk, stumk per duris."

Teisėjas saldžiai "nusijuok-kęs", tik ant savo stovėjo, nepermaldaujamas. "Sulyg įstatymų valdžios, aš pri-valau tamstą uždaryti ir už-baigta." Ir čia du dėdės nuvedė musų Džianą į jau parengtąjį ruimą. Džianu-kas ir verkė ir keikė, bet nelaimė, kad nuo verkimo ir keikimo, sienos nenugriuvo. Ir taip ašarose, tamoje, pik-tume, Džianas apvaikščiojo tas Velykas, prie kurių jisai taip labai rengėsi. Skau-dus nuotikis! Net man pa-niuiam tuos žodžius rašan-čiam ašaros it žirniai pabiro. Ak!.....

Panedėlio rytas. Dar be-veik visi pargirtai tebevaikš-čioja iš vakarykščios šven-tės, o Džianas išleistas ned-rąsiai sugrįžo namon ir jė-gėms stubon, rado visus sal-

džiai dar beknarkančius. O aplink, liudnas reginys: voliojasi tuščios bonkos ant-floro. Ant stalo vien "išė-dos" ir kaulai riogso. Pasi-knišes Džianas po stalu, tar-pe tuščių bonkų rado dar vie-ną tik pusiau nugertą. Ištu-

štino tą sunkiai atsidusęjo ir nuėjęs kambaryn atsisėdo ir paskend mintyse: "Nėra pasaulyj teisybės, nėra pas-žmones širdies, sunkus var-guolio buvis," tyliai sau švag-ždėjo....

Worcesterio Padauža.

JUOKELIAI.

IRGI VELYKOS.

Saulė teka,
— Velykos arti,
Žmonės šneka :
Kaip sutikti,
Ką daryti,
Tik svarsto visi.
Jau bačkutėm,
Bei bonkutėm,
Išpuosta ruimai.
Visi linksmi,
Laimės pilni,
Laukia džiaugsmingai.
Iš pat ryto,
Vos prašvito,
Velykų diena —
Skubiai kyla,
Akis trina,
Prie stalo sėda.
Armoniką
Grajit ima,
Jaunieji šoka;
Gerai, užia,
Rekia, duksta,
Peštis pradeda.
Šonūs skauda,
Galvoj žaizda,
Ranka parišta.
Ašaroja,
Bėdavoja,
Su savo liga.
Kitas kaukia,
Štangas graužia,
Cipės gilumoj —
Už narsumą,
Velykų dienoj.

Misteris Pilypas.

Neteisybė.

Jurgis: — Žmonės kalba, kad ženoti ilgiau gyvena. Ar tas teisybė?
Jonas: — Ženotiems tik taip atrodo, kad jie ilgiau gyvena, nes kartais jiems viena savaitė pasirodo metais.

Prisirengė.

Ateina pas kunigą jauna pora ir prašo ant greitųjų luot šliubą. Kunigas sako: — Mano mieli, šliubas — tai svarbiausias daiktas žmo-gaus gyvenime. Ar esat prie jo prisirengę?
— Taip, jau prisirengėm, kunigėli. Užorderiavom 10 bučkų alaus ir 5 galionus vis-kės.

Išmintingai atsakė.

— Kodėl ant to bokšto yra net tris laikrodžiai?
— Todėl, kad jeigu, duo-kim sau, tris žmonės ant syk nori pažiūrēt kiek laiko, kad vienam antro nepriseitu laukti.

Aniuolas be sparnų.

Mergaitė: — Mama, ar vi-si aniuolai turi sparnus?
Motina: — Taip, dukrele, visi iki vienam.

Mergaitė: — Tai kodėl pa-dų musų Oną vadina aniuole-liu? Juk ji sparnų neturi.

Motina: — Gerai, mažyte, kad pasakei. Pamatysi, kaip Ona ši vakarą išlėks.

Tarp kumučių.

— Jisai prastą pagrabą save relikui iškelei. Nieks neį-žojo, nei zvanino.

— Ei, kumute, kam tas jam reikalinga, juk jis buvo kurčias.

Priešgina.

Moteris: — Uždaryk lan-gą, nes matai, kad lauke šal-ta.

Vyras: — Ar tu manai, kad jeigu langą uždarysiu, tai lauke paliks šilčiau?

Išivaizdinimas.

— Bijok Dievo, aš uždu-siu šitame kambaryje! — Šaukė tula ponitė, apsinak-vojus viename hotėlyje.
Vyras išsirioolino iš lovos ir bandė atidaryt langą, bet pasirodė, kad negalima. Pati iš nusiminimo pradėjo verkti. Tuomet vyras smar-kiai sudavė kumščia į lan-ginyčią ir sušuko:

— Na, išmušiau stiklą, da-bar oro užteks.
Pati atsiduso lengviau ir už-migo. Bet koks buvo jos nusistebėjimas, kuomet ant rytojaus pabudus pamatė jo-gei visi lango stiklai sveiki.

Nekoks matematikas.

Tulas profesorius buvo garsus matematikas. Jis vedė pamulio šė, bet ilgai nesulaukė vaikų. Laikė vieno banketo susirinkę sve-čiai gyrė profesorių už jo gabumus matematikoj. Profesoriėnė, sėdėdama šale, pa-darė svečiams šitokią pasta-bą:

— Nėr ką girt. Prastas iš-jo matematikas, kad padau-ginimo nemoka.

Ragana.

— Papa, pasakyk man, kas tai yra ragana?
— Ragana — tai tokia se-na moteris, kurios duktė yra ženota.

Nežino.

— Gražų ploščių turi Kiek jis kaštuoja?
— Nežna, nes kriaučiaus dar nepatraukė teisman.

Varažbitai.

Vyras: — Kad tave šimts! vėl išbėriau druską!

Moteris: — Na tai kiek čia bėdos?

Vyras: — Išbėrimas drus-kos reiškia barnį.

Pati: — Gana jau gana. Ką tu čia niekus pasakoji!

Vyras: — Tik ne niekaif, bet teisybė.

Pati: — Et, kvailas esi, jeigu į varažbitus tiki!

Vyras: — Tu pati kvaila!

Pati: — Tikras asilas!

Vyras: — Tu kvailesnė ir už asilą.

Pati: — Si tuki, vyrų gy-venti — tai tikras kryžius.

Vyras: — Nutilk man tuo-jaus. Ar nematei, kad mu-no teisybė? Juk mudu da-lei druskos pabėrimo jau ba-ramės.

Neviernas.